

POGAJAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

8. čislo

Budyšin, awgust 1976

Lětnik 26

Prědowanje na Serbskim ew. cyrkwiniskim dnju w Njeswačidle, 20. junija 1976

Textst List na Efesiskich 2,17-22

Luba wosada!

W srjedźowěku mějachu wjetše města wšelake wosebite prawa a so runachu małym statam. Přichajny něchtó do města, běše za njeho nimoměry čezko, měšćanske prawo dóstać. Wšón porjad steješe njechablaty kručće: Kóždy staw měješe wosebity zwjazk a swoje wosebite prawo. To bě tak pola rjemjeslnikow, překup-

žeše so přichajny wobčežować, hdyž bě rada přečiwo njemu rozsu-
džila.

Hdyž jap. Pawoł w našim teksće wo njebieskim měšćanskim prawje reči, dyrbymy wot všeho započatka zapřimnyć, zo dóstaće tutoho prawa njeje wotwisne wot wupruwowanja, to rěka wot dobrych skutkow čłowjeka, kiž ma požadanje za tutym prawom. Tež zastupowanje druhich čłowjekow nam njemůže k tomu dopomhać. Měšnicy stareho zwjazka su přez jedyn lěttysac miliony skočatow na wołtarjach woprowali, zo bychu sebi wot Boha Knjeza slub njebieskeho měšćanskeho prawa wužadali. Ale to so jim njeje poradziło, dokelž Bóh tón Knjez w swojej krasności sebi ničo wužadać njeda, tež nic přez krawne wopory měšnikow.

Boža rada je hinak wobzamknyła, hižo zahe — jako Wón žiwjenje Kaina njezniči, jako Wón Noachej znowa započec daše, jako Wón Abrahama wuzwoli, jako Wón israelske džěci do jich kraja wróco wjedžeše, jako Wón w sčerpliwosci stawizny swjeho luda dale wjedžeše hač na džěci Chrystusow. Z jeho přikladom je Wón wšitkim čłowjekam tajke měšćanske prawo spočítal a jich dońt cuzbnikow skónčil. Wot Božeje nocy w Bethlehemje sem je na zemi jedna swójba Boža, w kotrejž smy my Bože džěci, ke kotrymž je so Jězus Chrystus jako naš bratr přichilil. Kak móžeše so to stać?

II

Bóh tón Knjez je ze swětom měř sčinił. — Wot Hadama sem bě njeměr mjez Bohom a mjez čłowjekami. Hdyž tež Bóh tón Knjez swojemu ludje přeco zaso skladnosć k nowemu započatkej dawaše, wotmołwi wón na Božu sčerpliwosć stajnje z nowym wotpadom. Hdyž pak jich Boži sud trjechi, so woni nastróžichu a činjachu pokutu — zo bychu při přichodnej skladnosći zaso njeswěrní byli a so přiboham přichilili.

Při tym njemóžachu wutroby israelskich džěci žadny měř a pokoj namakać. To spoznajemy na psalmach, na tutech pokutnych modlitwach, kajkl njeměr bě, a zdobom kajke požadanje za Božim měrom — wosebje pola pokojnych w kraju, kaž so z nimi zetkamy při Jězusowym narodźe, z Cachariasom a z Hilžbjetu, ze Zimeonom a z Hanu.

Lubi bratřa a sotry! Bože džěco w žlobje a tón muž na křižu je dopokaz zwjazka měra mjez Bohom Wót-

com a jeho džěcimi, kiž poprawom tutoho měra hódne njeběchu. Jězus Chrystus je to skónčne „haj“ Bože k swětej a k jeho čłowjekam. Drje wšak běchu tehdy najprjedy či měnjeni, „kotřiž běchu blisko“, potajkim lud stareho testamenta. Ale woni zapřijachu jenož njedospójnje abo docyła nic, što so z Jězusom ma. Tak docpě tuta powěsć Božeho měra tež tych, „kiž daloko běchu“. Jap. Pawoł je wšě zadžěwki wurumował a z wjesolej powěsću k pohanam čahnył. Tak je tež do Efesa přišoł, do tutoho srjedzišća pohanstwa, z templom Diany. Tež tam připowědaše wón tón měř, kiž je z Jězusom Chrystusom do swěta přišoł, njedžiwajo na čłowjekow.

Tutón měř je wuskutkował, zo my křescenjo jako Boža swójba žiwimy a w tutym měrje wuchowanje namakamy. Hdyž w našich swójbach raz zwada a njeměr nastanje, a je jedyn na druhého rozstobjeny, je swójbne žiwjenje skažene. Hakle hdyž smy to wšo wumjetli a sebi wodalim, smy zaso jedna swójba, kiž móže w měrje a přezjednosći žiwa być. Dokelž je Bóh tón Knjez wodace wuprajil a z přichadom swjeho Syna wobkručil, tohodla je Boži měř na nas přišoł, a je nas křescanow k jednej swójbje sčinił, kiž tež potom hišće swójba wostanje, hdyž napjatósće nastanu a někotre stawy tuteje swójby wosebite puće du. A tuta swójba ma tež rum za njekřescanow a za z Božeje swójby wustupjenych a jich přeco zaso pyta a přeprosuje, zo bychu džěl měli na Božim měrje a stawy Jeho swójby byli.

III

W Božej swójbje mamy my přistup k Bohu Knjezej, njebieskemu Wótcej. Knihy stareho testamenta njemjenuja Boha Wótca. — Tam je Wón přeco tón Knjez, tón wšehomócný — tón, kotrohož mjeno nanajradšo docyła njewupraja, zo jo njebychu njewužitnje wužiwali, a jeho tohodla wopisuja. — Z Jězusowym přichadom na zemju je so to dočista přeměnilo. My njetrjebamy so boječ, jeho Wótca mjenować; nawopak: Jězus nas napomina, zo bychmy so přeco zaso k njemu modlili: „Wótce naš w njebiesach...“

Luba wosada! My mamy přistup k Bohu Wótcej, a žana instanca nam tomu njemůže zadžěwać.

We wšědnym žiwjenju to z přistupom k druhemu čłowjekej husto cyle jednore njeje. Tam sedži při durjach

Bohatstwo našich Serbskich cyrkwiniskich dnjow su naše lube serbske wobliča

ow a pola starych zasydlenych swójbow. Tu njebě žane městno za toho přichajnjeneho, za Nowaka abo Nowotnika, kaž jeho mjenowachu. Wón bě žiwý, hdyž jeho z města njewupokazachu, jako hósć, kotremuž běchu durje tutech zwjazkow zawrjene, jako cuzbnik, kiž žane domjace prawo njedosta. Bě dolhi čas wupruwowanja a zastupowanja starych zasydlenych nuzny a trěbny, prjedy hač móžeše sebi tutón přichajny zwěrić, měšćansku radu wo měšćanske prawo prosyć. Ale tuto wupruwowanje a zastupowanje njebě žana wěstota za wuspěch jeho próstwy. Měšćanska rada wudžěli tuto prawo, abo tež nic. Pola žaneje instancy njemó-

abo wrotach tón muž, kiž so nas praša, što my chcemy. A hdyž nas dale pušći, zastupimy do předstwy, hdžež mamy so prizjewić. Wottam póscele nas do jstwy, hdžež mamy čakać. Tam su telefony a pisanske mašiny, kiž wopytarnej začić wo wuznamje čłowjeka dadža, kotrehož chce wopytać a z kotrymž chce rěčeć.

To njemóže drje porjadka dla w tutym swěće hinak być. Ale na tuto wašnje nastanje — hač to chcedža abo nic — murja, kiž čłowjekow zdaluje, kotřiž chcedža so zetkać a naležnosće mjez sobu rozpominać. Samo w swójbje móže tuta zdalenosć nastać, hdyž jedyn spyta, nad swójbny mi knjezić. Tón abo druhi kemšer budže na njelubozne nazhonjenja spominać.

Bóh tón Knjez je přez Jězom Chrysta wšu zdalenosć wurumował. Wón njeznaje žane zawěry, kiž čłowjekej, jeho džěsću, zadžěwać móhli, k Njemu dońć. Přez našeho Zbóžnika plaći nětko za nas: „Wótče naš.“ A tak móža so modlić ći, kiž blisko su, kaž ći, kiž daloko su, ći, kiž jeho wšědnie chwala a so jemu džakuja a dobroproša za druhich čłowjekow.

Ale tež ći, kiž su Jemu wuběhnyli z bjezdžaknosću, w čłowskej zabudženosci abo w zjawnym njeprěčelstwje — kiž pak so zaso wróća, dokelž wótčny dom znaja a maja požadanje za wuchowanjom w nim.

IV

W Božej swójbje je wěčne domjace prawo.

Jap. Pawoł praji w našim teksće: „Tohodla nětk njejsće wjace hosćo a podrožnicy, ale měšćenjo ze swjatymi a Boži domjacy.“

Je rjenje, hdyž nas jako hosća w swójbje přecelnje přijimaju. Prawa hosća drje so wšudžom na swěće swjate, pola nas Serbow a w mi znatym susodnym słowjanskim ludže.

Wuj Šmitka ze Sibirskeje

Pod tutym titulom je nam naš Pětr Malink nowu rjanu hru za serbske dźiwadlo wobradził, kotrejež prapremjera běše k česći IV. festiwala serbskeje kultury dnja 29. meje. Spi-sowaćel je sej při tym zwěrił, něšto tworić, štož njesłuži jenož lochkej, tunjej zabawje — byrnjež su tež wokřewjace sceny, kotrež wutrobu zwjeseluju, a tež lubosć njepobrahuje! —, ale wón w tutej činohře palacy problem narěza. To, wo čož so tudy jedna, su hižo někotři we Wotjerowskim, Zlokomorowskim a Kamjenskim wokrjesu wosobinse nazhonili, mjenujcy, zo dyrbjachu noweje brunicownje dla, kotraž nastaj, swoje dotalne domy, kiž so wottorhachu, wopušćić. Wězo so jim škoda přeco zaruna. Wjeselic džěd (Jurij Kostorž), prjedawši hórnik, nětko rentnar, dobra postawa w našej hrě, je to sam hižo w prjedawšich časach nazhonil a praji strózbje: „Wuhlo dyrbi won! My dyrbimy sej jenož dać wjace nutřpadnyć hač woni prjedy!“ Haj, wo to džě w tutym předstajenju: Hoberska wuhlowa woršta leži pod starej kulturnej krajinu, 27 wsow dyrbjalo so wottorhać a jich wobydlerjo měli so něhdže druhdže přesydliti.

Na festiwal serbskeje kultury njeđzela exaudi, 30. meje 1976, běchu njeličomne syly luda do Budyšina přichwatale

Ale hdyž dołho přebywamy, drje so nas raz woprašeja, hdy snadž wotjědžemy.

Bóh tón Knjez njeprěwostaji nas w stawje hosća abo cuzbnika, ale přijima nas do swojeje swójbje, ze wšěmi prawami, ale tež přislušnosćemi. — A hdyž so zabłudžimy abo mēnimy, zo móžemy zwonka Božej swójbje zbožo namakać — durje wostanu daloko wotewrjene, a žadyn njetrjeba wonka wostać, hdyž je jónu wonka pobyl.

A tež to tamne trjehi a plaći: Swójbni Božej swójbje so mjez sobu zrozumja — a hdyž napjatose nastanu, so lochko wurunaju. W poslednej wójnje nastaj rozmołwa mjez cuzym wójskom a jednym domjacym burom. Bě to wobćežna a loskoćiwa rozmołwa, dokelž žadyn rěč tamneho njerozumješe. Bě tež čězka rozmołwa, dokelž dyrbješe so bur bojeć, zo cuze wójsko, kiž přebytak pytaše, jeho ze swójbju z domu wuhnaje.

Bě potajkim wulki strach na jedneje stronje a wulka njesćerpliwosć na

tamnej, dokelž žane dorozumjenje nastać njechaše.

Tuž zložistaj wobaj — kaž připadnje — woći na jednym do hrjady wyše duri wurězany križ. Jako sebi zaso do wočow pohladašaj, wědžeše jedyn wot drugeho: Pod znamjenjom tutoho križa smój krčena. Nětk twochny strach a njesćerpliwosć. Dwaj čłowjekaj wšelakeho jazyka so zrozumišaj bjeze słowow.

Jedne styskne prašenje bě wurumowane, a w samsnej hodzinje bydlachu měrnje pod samsnej třěchu: črjoda cuzych wojakow a jedna swójbja, kiž je wulki strach wustała, hač móže w domje wostać.

Luba wosada! Tak je Bóh tón Knjez nas zhromadził w Božej swójbje pod Chrystusowym križom — tu pola nas w našich wosadach Serbow a Němcow.

Derje nam, hdyž my w tutej Božej swójbje wostanjemy a so stajnje k njej dźeržimy, a smy tak wuchowani tu časnje a tam wěcnje.

Hamjen

Franc Šmitka, geolog (Jan Mahr), kiž je lěta dołho w Sibirskej džělał, ma nadawk, w starej domiznje wšo za nowu brunicarnju přihotować a najprjedy přepytować a přepruwować. Jemu džě najprjedy wo hospodarski dobytak a wužitk. W šěrokej a rozležanej Sibirskej njewobsteja tute problemy. W jeho ródnej wsy jemu napřeco stupi jeho bratr Ambrož Kowark, literarny wědomostnik, profesor a zapósłanc (Měrcin Słodenk). Wón so wězo zasadnje přećiwu hórništwu njewobara, ale wón chce to jenož tam, hdžež njejsu žane kulturne a ideelne kubla a hódnoty, kiž so njehodža zarunać ani zaplaćić, wohrožene. We wočomaj Šmitki pak je to „nostalgiya“. Tak so jedyn druhemu do wlosow dawa. Šwarna wosoba a wosobina je Kowarkowa žona Zala, změnowa nawodnica w mlokowym kombinacie (Hanka Mikanowa), kiž ma zdobne, wurunanske wašnje. Dwě nowej zamolwitej městnje budžetaj jej za powolanje poskićenej; wona jej wobě wotpokaza, dokelž chce so najprjedy nowemu maćernemu powolanju wěnować, přetož wona woćakuje džěčo. Na tym so wosebje tež starša džowka Jadwiga, šulerka (Petra Bulankek), wjeseli, kiž swoju rólu docyła jako mlodostna hrajerka z wulkim elanom a wustojom předstaji.

Wona je cyle prawa holca, kaž džensa wšitke su! Ja njecham wšitke dalše wjetše abo mjenje role mjenować a pozběhować. Wjele mlodostnych běše wobdželenych, kiž w hrě za starožnosćemi ryjachu. Zajimawej postawje, derje předstajenej, běštej tež Larisa, sowjetska wědomostnica (Janina Brankačkek), a Iris Schultze, žurnalistka ze ZRN (Marka Šramina); tež njechamy zabyc w mlodoho pól-skeho fachowego džělaćerja Wiktora, partnera Jadwigi (Armin Wagner), kiž horliwje Kowarkaj praji: „Ja sym pódla, hdyž přichod činimy!“, a tola na kóncu jeho wotpokazanje nazhoni.

Ja njemóžu wo wšitkich jednotlivych wěcach rozprawjeć. Stóž hišće njeje tutu hru widžal, njech to čini na spocatku noweje hrajneje doby. Pětr Malink je so derje na to wustejal, wjele wo dobrych serbskich naložkach a serbskim ludstwje zaplesć. Za to a za cyłu wuznamnu hru słuša jemu nas wšitkich horcy džak!

La.

Serbska superintendentura je dale w Njeswaćidle, ale Serbski superintendent Gerhard Wirth bydli nětk w Trělanach, Čornobóhska 12 (Bautzen-Strehla).

Pój, wutroba, a wjesel so!

Serbski cyrkwinski džen

19. a 20. junija 1976

w Njeswaćidle

Rjane kaž heslo bě naš cyły swjedźeń. Hdyž tež ličba njobě tak wulka kaž hewak, tak bě tola duch wot přeněho spočatka hač do kónca jenak dobry. Bohužel běchu naše holandske wosady slabje zastupjene.

Sobotu popołdnju slyšachmy zajimawy a pozběhawacy přednošk serbskeho spisowateľa a literarneho wědomostnika Pětra Malinka wo počahach basnika Jakuba Barta-Cišinskeho k ewangelskim Serbam. Přednošowar wubudži w nas džakowne spominanje na našich serbskich wotčincow na kóncu zaždženeho a spočatku tutoho lěstotka. My však Čišinskeho hač dotal znajachmy jako „čicheho“ basnika, kotryž z pjerom wojowaše za swój horcolubowany serbski lud, njewědžo, kak bě wón aktiwnje so wobdžělil na narodnym džele jako přednošowar tež w našich ewangelskich kónčinach a jako organizator. Jeho nutrne a starosćiwe listy na Arnošta Muku, na Zobu w Čornjowje a druhich ewangelskich Serbow nas hluboko hnujachu. Woni běchu z čelom a dušu Serbja a běchu sebi mjez sobu w swojej narođnej lubosći bratra njezdziwajo na rozdžěl we wěrje. My džensa – w času ekumenizma – mamy so lěpje spoznawši, zo smy we wěrje do Chrystusa wšitcy bratra. Mamy džensa pak zawěrnje tajke rjane bratrowstwo kaž tehdom za čas Čišinskeho? Snano porědko, ale na Serbskich cyrkwinskih jo radostnje začuwamy.

To so jewješe hižom při rozmołwje po přednošku bratra Malinka. Br. farar Stani Nawka-Zdžěrjanski, naš luby a swěrný katolski přečel, nam skrótko něšto praješe wo katolskich přełožkach biblije. Hišće džensa nimaja katolscy Serbja cyłe swjate pismo, ale bórže jo dóstanu. Dopřełožene hižom je. Posledni (3. džěl) so staja a drje lětsa hišće wuńdže. My so z katolskimi Serbami wutrobnje sobu wjeselimo, zo je so jim nadobne a sprócniwe džěło přełožowanja tak derje poradžilo.

Wo přełožowanju biblije so w diskusiji nadrobnišo rozpominaše. Prjedawše časy mějachu toho za dobreho přełožowarja, kotryž zrozumi grjekske a hebrejske słowa a formy prawje eksaktnje do serbsčiny přenjesć. Hižom Michał Nawka bě nas wučil, zo njemóže jeniče hić wo přełožowanju teksta, ale wjele bóle wo zeserbsčenju. Naš tekst ma być rzyz serbski a nic němski abo grjekski ze serbskimi słowami.

Br. Horak, farar českosłowackoskeje ewangelskeje cyrkwy z Libereca, pokaza na wulki wuznam, kiž je ewangelski přełožk Kralickeje biblije za Čechow měł. Kralicka biblija, dokelž bu w lěće 1576 w Kralicach (wjes na Morawje) dočičana. Tale biblija, tak móžeš změrom prajić, je českosłowackemu ludu w časach narodneje bědy wuchowała jeho rěč. W njej čitajo je lud dobru česčinu wuknył a po jeje słowach naložował. Nětko pak so přihotuje nowy česki přełožk po nowych rěčnych zasadach a po nowych cyrk-

winskich formach. To budže mjenujcy ekumeniski přełožk. Wšelke cyrkwy zhradnje w ekumeniskim duchu so wo njón prócuja a staraja. My Serbja bratram we wěrje w Českej z cyłej wutrobu přejemy, zo by so jim tole wulke a wažne džěło derje poradžilo.

Wo ekumeniskej mysli porěča luby hós z Warszawy, katolski kapłan Kosut, rodzeny Slowak. Pólska rěč je nam na wšelke wažnje hišće bliša hač česčina a slowakščina, ale my smy na nju mjenje zwučeni. Hdyž mamy nětk tak lubych přečelow tež mjez Polakami, so to bórže polěpši. Tón raz nam dr. med. Gajewski ze Sochačewa tołmačeše, kotryž je w swojej lubosći k nam našu rěč dosć derje nawuknył. Br. kapłan Kosut wuzběhny, kak je runje w našim času nuzne a móžne, zo so mjez sobu lěpje zeznajemy a zrozumimo.

„Njedžela – ach, běše ta rjana“ – tak mi wjacerkóć džakownje wobkručihu. My Serbja běchmy zhradnje a so zhradnje radowachmy swojeje serbskosće a swojeje křesćanskeje wěry.

Br. farar na wusl. Richard Šořta z Wojerec, rodzeny w Bjedrichcach pola Łaza, nam w rjanej rěči dobre a pobožne mysle předowaše. Jeho předowanje je w tutym čisle wotčičane.

Swjedženska wosada bě džakowna Njeswaćanskemu cyrkwinskemu chórej, kotryž bě ze swojimi rjanymi spěwami božu službu wobohačil. Wutrobný džak bratřej kantorej a cyłemu chórej. Zo běchu jeho Němcy zwólniwi, serbske teksty spěwać, bě rjany dopokaz ekumeniskeho zmyslenja.

Br. farar Gerat Lazar-Bukečanski postrowi swjedžensku wosadu z džakownej wutrobu, zo smě cyrkwinski džěl zaso w Njeswaćidle być kaž w lětomaj 1949 a 1968.

Br. Serbski superintendent Wirth-Njeswaćidski powita kemšerjow ze słowom: Jedyn je waš mišter, Chrystus; wy pak wšitcy sće bratra. Mišter wuči swojich wučomcow. Derje nam, hdyž so damy wot njeho powučować. Jězus nočee nas mištrować, ale chce nas po dobrym puću žiwjenja wodzić. Wón sam je tón prawy puć. Wón je wěrný. Přez njeho mamy hódné, wěčne žiwjenje. Wón nam njekaza hněw, swarjenje, mórkotanje, pohóršowanje, ale wjesolósć. Pój, wutroba, a wjesel so!

Dale postrowi zhradženych kon-senior (zastupowacy superintendent) Horak w mjenje Synodneje rady českosłowackoskeje cyrkwy, předewšěm w mjenje jeje synodneho seniora dra. Kejřa, kotrehož bratrowsku lubosć smy hižom wjacerkóć nazhonić směli. Wón wuzběhny, kak je česke wěrywuznaće jako přenje w cyrkwinskih stawiznach mělo ekumeniskeho ducha.

Br. farar Herbert Nowak z Delnjeje Łužicy naspomni w swojim postrowje delnjoserbskeho wuměla Kitlarja, wo kotrymž nam popołdnju nadrobnišo rozprawješe. We wosadneje žurli bě nahladna wustajeńca grafiskich džělow Fryca Kitlarja zarjadowana. Wšitko to běchu bibliske abo tola pobožne hrona. Za to smy wumělejši džakowni. Bratra Nowakowy delnjoserbski postrow je nam přeco luby, njech tež wosadni kóžde słowěčko njerozumja. Delnja Łužica je serbska kaž Hornja Łužica.

Připódnjša přestawka bě zaso tak rjenje ludowa. Zhradnje spěwanje nawjedowaše tón raz br. farar Nawka-Zdžěrjanski. Ze swojej dobrej muzikalnosću a wjesolym žortom bě wón tón prawy muž za nas. Takle so hodži na přistojne wažnje wjeseli być! Sulerka Husćanskeje šule, Angelika Chěžnik z Cokowa, nas zwjeseli z recitacijemi basnjow Jana Skale a Čišinskeho.

Na hłownej a skónčnej zhradźiznje nam hraještaj a spěwaštaj kantorec mandželskaj. To bě nam wosebite wokřewjenje. Předsyda zahaji z tyždženskim hronom: „Chrystus praji swojim wučomnikam: „Štóz was slyši, tón slyši mje; a štóz was zacpěwa, tón zacpěwa mje.“ To mamy sebi wopominać, zo bychmy stajnje po Chrystusowej woli rěčeli. Swět ma přez nas Chrystusa slyšeć.

Heslo „Pój, wutroba, a wjesel so!“ bě po třoch artikulach wěrywuznaća rozdžělene.

Bóh Wót c, kiž je njobějo a zemju stworil, je krasny w swojich skutkach, zo móžemy so wjeselić. Wo tym porěča mloda studentka Truda Grofic z Chasowa.

Br. farar Albert-Hrodzišćanski rozložil nam, kak mamy přez svojeho Zbožnika puć wotewrjene do praweje zbóžneje wjesolósće.

Br. farar Pjastka-Feustel z Mina-kała pokaza na cyrkej jako zhradiznu wumóženych.

Pola Marijnych sotrow w Darmstadt

Tute džensa wšudžom znate ewangelske sotrowstwo je nastalo z cyrkwinskeho młodžinskeho džěła w Darmstadt. Młode holcy, wosebje šulerki a studentki, běchu w do-wójnskim a we wójnskim času swěru swoje bibliske kruhi wopytowale pod nawjednistwom knježny dr. Schlinkec a Eriki Maddausec. 12. 9. 1944 so přez ameriske bomby cyłe město zničilo. Za mjenowane młode holcy bě to nowy započatk přez rozkaće a pokutu. Wone so rozsudžichu, hromadže wostać. Dalši wopyt wysokeje šule a studij tak a tak možny njebě. Wone chychu sotrowstwo založić, a to so sta 1947. Najprjedy běchu w staršiskim domje knježny dr. Schlinkec. Jej rěkach nětko „mać Basilea“ a Erice Maddausec „mać Matyria“. Wonej nětko nowe zjedno-čenstwo nawjedowašej hač na džensniši dzeń. A kak je k tomu přišlo, to je retomas lutyh Božich džiwow, kotrež su so nazhoni! Prošu hladajće nětko na naš wobraz. Tam widžimy zachod k Marijnemu sotrowstwu. Jich wuznaće steji na chorhoji: „Natwarjene samolutke z pomocu Boha, kiž je njebo a zemju sćinił, we wěrje do Jězom Chrysta!“

Jako w léce 1947 započachu twarić, najprjedy ze swo-jimaj rukomaj, mējachu jako porjadne měsacne dochody 60,— hr. Nětko steji tam kompleks z wjace hač 10 twarje-njami na někak 10 ha, a to wšo je někotre sta tysac hriw-now plaćilo. Bóh Knjez — tak same wěc wobhlada — je jim to wšo darił, wězo přez dobroćiwych a šćedriwych čłowjekow.

Jich služba je tež pomoc a smilna lubosć, ale wosebje připowědanje. Wone maja dvě kapalce, jednu za Bože služby a bibliske hodžiny, druhu za předstajenje křesćan-skich bibliskich hrow a spěwanje. Tysacy bychu přeco přišli, zdžěla z awtobusami z cyłego kraja. Wone maja tež wulki nakład křesćanskich pismow, kotrež su do wše-lakich rěčow přeložene. Mać Basilea sama je požohno-wana spisowaćelka. Njeh Bóh dale jich džěło žohnuje.

La.

X Dr. med. Wirth z Drježdžan spominaše na boži dar strowoty a kak je so medicinskej wědomosci poradžilo, tak někotržukuli chorosć wutupić — a tola je džensa wjace a hrózbnišich chorosćow a wjace chorych hač w prjedawšich časach.

Br. farar Herbert Nowak porěča nadrobnišo hač dopoždnja na kem-šach wo pobožnym a wustojnym serbskim grafikarju Frycu Kitlarju.

My so nadžijamy, zo budžemy w přichodnych čisłach přednoški móc wotčišćec.

X Jako postrow zaspěwa nam sotra fararka Tenglerová z Brandysa nad Lobjom (ČSSR) někotre džěle litur-gije husitskeje cyrkwy. Hdyž chce-my so bratrowsce zbližić, móžeja nam tajke pokazki z liturgije drugeje cyrkwy spomožne być.

Pólskaj hosćej, kapłan Kosut a dr. Gajewski, hišće raz porěčastaj na lu-be a wutrobne wašnje k wosadnym.

Wšo we wšem: my wšitcy smy dža-kowni za tuťon krasny a pobožny swjedžen. Wutrobny džak wšitkim, kotriž su w sprócniweje lubosći wšo nanajlěpje pripravowali.

Snano so klětu zaso widžimy we wobnowjenej Michałskej cyrkwi w Budyšinje.

Hrono na žnjeńc 1976

Bóh chce, zo by wšitkim ludžom pomhane bylo a zo bychu k poznaču prawdy přišli. I. Tim. 2, 4

Ž wosadow

Njeswaćidlo. Njedzelu, 27. 6. 1976, so wosadny farar Gerhard Wirth z wosadu rozohnowaše. 1. 7. 1947 bě wón swoje zastojnstwo nastupił. Mnohim wosadnym je hišće w dopomnjeću, kak jeho tehdom na 5. nje-dželi po swj. Trojicy wosrjedz parka před starym hrodom njeboh Serbski superintendent, w tym času hišće serbski wyši farar Mjerwa-Bukečan-ski a superintendent Busch-Budyski ze słowom: Štóz swojej ruce k pluhej přiłoža a wohlada so nazady, nje-je derje pripravowany k Božemu kra-lestwu! — do Njeswaćidlskeje wosady zapokazaštaj.

Serbski superintendent Wirth je 16. 9. 1935 jako farski wikar w Bu-dyšinku do duchownskeje služby zas-tupił. Jeho nastupne předowanje w Budyšinku a jeho wotsalne předowa-nje w Njeswaćidle běštej zloženej na słowo z lista na Hebrejskich:

Jězus Chrystus wčera a džensa a tónsamy tež do wčernosće.

Na serbskich a na němских kem-šach so jemu w mjenje cyrkwinske-ho předstejerstwa br. Grofa z Cha-sowa džakowaše za jeho džěło we wo-sadže w zańdženych 29 lětach. Na serbskich běštaj porěčaloj tež bra-traj fararjej Albert-Hrodžišćanski a Lazar-Bukečanski.

Někotre mysle z 3. džěla wotsalne-ho předowanja. Jězus Chrystus — tón samy tež za wšon přichod.

Ja sym přeswědčenja, zo budže Chrystusowe mjeno zbožne za wšě přichodne časy cyłego swěta. Ja pak nochcu nětkle rěčec wo spomožnym zbožu dalokeho, wulkeho swěta, ale wjele wo tym, zo ja sam swoju zbož-nosć w tym widžu, zo bych rostl w poznaču našeho Knjeza Jězom Chry-sta. Hdyž nětk na wotpočink woteń-du, je so za mnje poslednja doba mojego žiwjenja započala. Moja taj-na starosć je, zo móhl ja snano wy-soku starobu docpěć a zo při tym nje-zestarił. Wo Abrahamje rěka: Hdyž bě w dobrej starobje a žiwjenja syty, wumrě. Abraham njeměješe žiwjenje syte. Kaž smy po dobrej hosćinje syći, tak bě wón wjele w žiwjenju nazhonil, na což wón z džakownosću spominaše.

Dobry stary čłowjek hlada džakow-nje na zańdžene časy.

Wón steji zboka žiwjenja a hlada ze šćerpnosću na stawizny přítomno-sće to zle sčicha wobžaruj a to dobre rady připóznawajo — a to wšo z do-brym znutřkownym měrom.

Bjez sonow ale we wěrje do Chry-stusa dze wón do zbožneho přichoda.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Ser-bow. — Wuchadža jónkroč za měsac z li-cencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rja-duje Konwent serbskich ewangelskich du-chownych. — Hłowny zamolwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth-Njeswa-ćidlski. — Ludowe nakładnistwo Domo-wina, Budyšin. — Čiść: Nowa Doba, čišćer-nja Domowiny (III-4-9-1148)